

Brottsförebyggande- och folkhälsorådet

Plats och tid: Bräcke förvaltningshus, 2025-02-18 kl. 09.00-11.53

Deltagande

Richard Nilsson, S, sammankallande, förtroendevald
Marina Mellgren, M, förtroendevald
Veronica Eklund, M, förtroendevald, oppositionsråd
Crister Leandersson, S, förtroendevald, andre vice ordförande i
kommunstyrelsen, från punkt 5.
Elisabeth Norberg, socionomstudent
Åsa Bjöörn, folkhälsosamordnare
Erika Zackrisson, elevhälsan
Madeleine Teland, säkerhetssamordnare
Linnea Carpenter, säkerhetssamordnare
Linus Höglund, verksamhetschef Bräcke Folkets Hus
Anders Åreng, primärvården, Region JH
Robin Jonsson, kommunpolis, deltar på distans
Linda Johansson, butikschef, Systembolaget Bräcke
Hanna Viklund, Folkhälsosamordnare, Folkhälsoenheten, Region JH
Cecilia Lindstein, enhetschef individ- och familjeomsorgen
Patrik Kuru, fritidsledare JGY, p 1–7
Annika Sjövall, elevhälsochef
Monica Sandström, Bräcke SK
Henrik Hedman, kommunikatör, RFSL Jämtland Härjedalen
Hedda Björkman Sjöberg, ordförande RFSL
Asa Chikaonda, Kurator RFSL J/H
Marit Råbock, nämndsekreterare

Richard Nilsson, ordförande
2025-03-24

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Datum: 2025-02-18

Brottsförebyggande- och folkhälsorådet

Innehåll

1. Öppnande av möte.....	4
2. Presentation av deltagare	4
3. BräckeSOMMAR.....	4
4. RFSL Jämtland Härjedalen	5
5. Ny socialtjänstlag	6
6. Revidering av aktivitetsplan folkhälsa 2025	6
7. Resultat av narkotikaspråk i avloppsvattnet.....	6
8. Information från polisen.....	7
9. Runda.....	7
10. Övriga frågor	8

1. Öppnande av möte

Richard Nilsson, rådets ordförande, önskar alla välkomna till sammanträdet.

2. Presentation av deltagare

Medverkande på rådet presenterar sig.

3. BräckeSOMMAR

Monica Sandström, Bräcke SK, berättar om hur hon tillsammans med många andra föreningar i kommunen arbetade för att skapa BräckeSOMMAR. Monica har gjort en film om sommaren, vilken visas under sammanträdet.

Tanken med arbetet var att samarbeta för hälsa och framtidstro i Bräcke.

Det erbjöds 130 aktiviteter under sommaren. De flesta var gratis, eller billiga, för att så många som möjligt skulle kunna delta.

I filmen berättas att det var ett trettiotal föreningar och andra aktörer som delaktiga i arbetet under sommaren. Föreningarna deltog med olika insatser, några ordnade aktiviteter, andra stöttade upp med transport till aktiviteterna så alla som ville skulle kunna ta sig dit utan problem.

Det gjordes en enkätundersökning för att se vad de deltagande uppskattade med BräckeSOMMAR. Det var ett tjugotal som svarade på den. Som helhet, för hela sommaren, blev resultatet 4,57 poäng av 5 möjliga. Där uttrycktes till exempel uppskattning om att det varit många och bra arrangemang, det fanns något att se fram emot under hela sommaren, det satte Bräcke på kartan! Det var också uppskattat att det var gratis, billigt och utomhus.

Folkhälsodagen

Totalt deltog 6756 personer under sommarens aktiviteter. Det hela avslutades med en familjedag på Torpet - Folkhälsodagen.

Folkhälsodagen hade en uppsjö av aktiviteter och de hade öppet mellan klockan 11–16. Bland annat fanns ponnyridning, en balans- och rörelsebana, fiskdamm, ansiktsmålning, bakluckeloppis, bagarstuga och mycket mer. Det fanns café och kiosk, allt var antingen gratis eller väldigt billigt. Inget kostade mer än tjugo kronor.

Folkhälsodagen, utvärdering

Det gjordes en enkätundersökning för att se vad de deltagande uppskattade med BräckeSommar. Det var ett tjugotal som svarade på den. Folkhälsodagen på Torpet fick det imponerande resultatet 4,9 av 5 möjliga poäng.

Det som uppskattades var till exempel att:

- Det fanns ett stort utbud av olika aktiviteter,
- Stor variation på aktiviteterna

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

- Att så många föreningar deltog,
- Det hände saker hela tiden
- Bra priser och bra mat
- Alla hade råd!
- Aktiviteter för alla åldrar
- Kul att så många kom
- Fin avslutning på sommaren

Föreningarnas tillägg

De medverkande föreningarna var också väldigt glada efter dagen och sommaren, det var varit mycket givande att medverka. Det var fin samverkan mellan föreningarna, många fick bra kontakt med varandra och även nya medlemmar. Alla är väldigt glada över den lyckade Folkhälsodagen, det blev en folkfest!

De har redan börjat planera för BräckeSOMMAR 2025!

Monica berättar även att det gett ringar på vattnet i samarbetet med andra föreningar, där man fortsatt samarbeta även inom andra områden.

4. RFSL Jämtland Härjedalen

RFSL har funnits sedan 1950. De är världens äldsta HBTQI- organisation. HBTQI står för homosexuella, bisexuella, trans, queer och intersexuella.

RFSL arbetar lokalt, nationellt och internationellt. I Jämtland är det en stor förening, sett till antalet invånare i länet. RFSL finansieras genom vissa projektmedel och föreningsbidrag, men är i grunden en ideell organisation.

Medverkande från organisationen berättar att de har tre projekt i arbete i Jämtland, de handlar om sexuell hälsa, asyl och ofrivillig ensamhet.

Sexuell hälsa går under namnet **Testpoint JH**, är främst inriktad mot HIV och STI- prevention samt mot stigma och diskriminering mot det. Bland annat har de platser där personer kan testa sig mot sjukdomarna, både i sin lokal i Östersund och så kallat *pop-up* på olika platser och vid olika event i länet. De arbetar både uppsökande och kunskapshöjande, mot skolor, sjukvården och andra som kan ha intresse av deras kunskap. Vissa kurser är gratis, andra kostar en del.

Newcomers är arbetet som riktar sig mot asylsökande, migranter och nyanlända HBTQI- personer i Sverige. De stöttar bland annat med asylrådgivning, stödsamtal med kurator och socialt stöd i form av språkcafé och fritidsaktiviteter. Just asylrådgivningen är en viktig del, de har jurister anställda nationellt som stöttar upp i hela landet. Omkring 96% av hbtqi- asylsökandes fall i Sverige får avslag.

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Datum: 2025-02-18

Brottsförebyggande- och folkhälsorådet

RFL kan stötta med reseersättning om någon från kommunen vill komma på språkcafé i Östersund, de kan också komma ut till andra kommuner och ha språkcafé om det finns intresse.

De informerar också om **hälsa** hos HBTQI- personer, vilket är ett tredje projekt de arbetar med. De berättar att 25 %, 1 av 4 unga hbtqi- personer avstår från fritidsaktiviteter, och närmare hälften av alla unga vågar inte vara helt öppen med den de är, där de bor. Unga HBTQI- personer känner också ibland ett utanförskap inom idrotten, så RFLS anordnar tillfällen där unga HBTQI- personer kan delta på trygga villkor. De ser även vikten av att äldre bemöts utan fördomar, det kan vara svårt att leva som HBTQI på äldreboenden i vissa fall.

Brottsförebyggande arbete

HBTQI- personer är en utsatt grupp på många sätt, till exempel a våldsbejakande högerextrema grupper. Transpersoner är väldigt utsatta. Många har också dåliga erfarenheter av polis och rättsväsenden. Bara 6 % av alla hatbrott klaras upp, hälften läggs ner innan utredning. En stor del anmäls inte överhuvudtaget, då sannolikheten för att det ska klaras upp och att gärningspersonen döms är mycket liten.

I Jämtland har det anmälts 35 incidenter sedan i maj 2024 och det har gjorts nio (9) polisanmälningar sedan i september 2024, varav en (1) har lett till utredning.

Det går bra att kontakta dem på newcomers@jh.rfsl.se

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl. 10.10-10-25

5. Ny socialtjänstlag

Cecilia Lindstein, individ- och familjeomsorgschef, informerar om den uppdaterade socialtjänstlagen som planeras antas i maj och börja gälla den 1 juli 2025. De stora ändringarna är att socialtjänsten föreslås arbeta mycket mer proaktivt och förebyggande, med möjlighet till tidigare insatser. Bland annat föreslås att vissa insatser ska kunna ges utan föregående utredning. Socialtjänsten ska också jobba mer kunskapsbaserat, det vill säga tydligare vila på forskning och beprövad erfarenhet.

6. Revidering av aktivitetsplan folkhälsa 2025

Aktivitetsplan folkhälsa för 2025 är färdig där samtliga medverkande har haft möjlighet att göra ändringar för året.

Ordförande frågar om rådet kan godkänna aktivitetsplanen för 2025 och finner att de gör så.

7. Resultat av narkotikaspråk i avloppsvattnet

Åsa redovisar den senaste mätningen av narkotikaspråk i avloppsvatten.

Justerande		Utdragsbestyrkande
------------	--	--------------------

Datum: 2025-02-18

Brottsförebyggande- och folkhälsorådet

Syftet med kontrollerna är att få en ögonblicksbild av bruket av amfetamin, cannabis, kokain, MDMA och Tramadol.

Alla kommuner ingår i projektet som nu övergått i kommunal verksamhet men i samarbete med Länsstyrelsen. Samtliga kommuner gör tester, och det utförs vid de största avloppsreningsverken i respektive kommun. 68,5% av länets befolkning är kopplade till dessa reningsverk.

Resultatet visar att CMC har hittats i Gällö under hösten 2024 (tester gjordes både vardag och helg, det gav utslag vid båda tillfällena).

Amfetamin har ökat kraftigt, det var en hög siffra vid första mätningen i under våren 2022 men har ökat kraftigt i Gällö under 2024. Amfetamin finns i mindre andel i ADHD-medicin, men i så liten omfattning att det inte uppfattas ska synas i mätningen. Cannabis har succesivt ökat i både Bräcke och Gällö sedan 2022, främst i Gällö. Kommunen har vid senaste mätningen högst andel cannabis och amfetamin i vattnet jämfört med övriga länet.

Kokain är ett relativt litet problem i Bräcke, det har även en minskande tendens. Cannabis är den drog som återfinns mest i länets mätningar.

~~(Patrik K går under punkten).~~

8. Information från polisen

Robin Jonsson, kommunpolis, informerar om brott i Bräcke.

Våldsbrott och bedrägeribrott är de största brottsrubrikerna, ca 100 brott per kategori. Mäns våld mot kvinnor och våld i relationer har ett ökande ärendeflöde, i hela landet och även så i Bräcke. Polisen har genomfört en nationell kampanj mot just våld i relationer - *Våld är inte en privatsak*. Bland annat har det satts upp affischer och visats klipp på sociala kanaler för att understryka att våld i hemmet är ett brott och det ska anmälas.

Bedrägeribrott försöker polisen stävja genom att vara ute i kommunerna och prata med människor, till exempel de komma ut till föreningar och informera. De ger också information via olika media. Det har gett ett visst resultat i att antalet begångna brott minskar och fler anmäler brottet. Tyvärr fortsätter brotten, då metoderna ändras.

Under åren 2020–2023 (till början av -24) uppgår brottsvinsterna till ca 110 miljoner kronor, bara från länet.

Polisen önskar alltid tips inom alla former av brottslig verksamhet, även vid misstanke. Det är polisens ansvar att utreda om det är ett brott begånget. Det går att anmäla digitalt via polisens hemsida, men ett pågående brott anmäls alltid till 112.

9. Runda

Linus Höglund, verksamhetschef Bräcke Folkets Hus, berättar att de har två projekt på gång. Ett handlar om att skapa mötesplatser för åldersöverskridande nätverk. Det andra

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Datum: 2025-02-18

Brottsförebyggande- och folkhälsorådet

handlar om att skapa en grupp för och med unga, där de ska kunna delta och vara med att påverka och skapa evenemang och liknande. Som en mindre version av KulturCrew.

Madeleine Teland, säkerhetssamordnare, berättar att kommunen har just nu ett ökat fokus på pågående dödligt våld (PDV) efter våldsdådet i Örebro. Hon ska, tillsammans med Anna Jensén Salomonsson, skolchef, informera om arbetet på nästkommande kommunstyrelsesammanträde. De planerar en övning inom PDV tillsammans med skollärdargruppen, sedan kommer den också utföras med skolpersonal. Arbetet finns redan med i skolornas krisplaner, nu kommer de lägga till fler övningar. Hon berättar att det ansökts om medel för att arbeta med ett skolsocialt team, där bland annat skolskötarska tillsammans med personal från socialtjänsten ska ingå. Det är tänkt ska stötta för ökad trygghet i skolan, studiero och minska hemmasittare/- sittande.

Linda Johansson, butikschef, Systembolaget Bräcke, informerar om Systembolagets uppfattning kring gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker. De ser inga problem i dagsläget, det är en mycket begränsad omfattning och i förslaget finns även att Systembolagets monopol ska värnas.

Hanna Viklund, Folkhälsosamordnare, Folkhälsoenheten, Region JH, passar på att påminna om att nominera personer och föreningar för årets folkhälsoinsats. Hon berättar också om länsrapporten kring skolan. Prioritet i länet är fortsatt flickors mående då det fortsatt är stor skillnad mellan pojkar och flickors uppfattade mående.

Anders Åreng, chef för hälsocentralen i Bräcke, berättar att ofrivillig ensamhet är ett problem i kommunen. Inom primärvården ser de en hel del psykisk ohälsa. De arbetar mycket med att öka kunskapen om FAR- recept (fysisk aktivitet på recept) och de har utbildad personal för att det ska användas oftare. Han informerar även om att tramadol inte skrivs ut utan fysiskt besök på hälsocentralen, det skrivs inte ut på rutin vilket har varit ett problem inom primärvården nationellt tidigare. De ser också en ökande psykisk ohälsa hos yngre. Var 10e pojke har någon form av NPF- och/eller autismsymptom. Var femte barn i länet har kontakt med BUP.

Richard Nilsson, kommunstyrelsens ordförande, berättar att det blir tuffare att vara förtroendevald, det är mycket mer hot och hat mot dem idag jämfört med tidigare. Han informerar att det finns ett bra material för förtroendevalda att ta del av kring hotbilden mot politiker.

10. Övriga frågor

Nästa möte är den 13 maj. Då är det workshop på agendan.- Inbjudan med mer information kommer närmare avsatt datum.

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------